

מדדים להערכת אתרי אינטרנט לשימוש אקדמי

עריכה: גלית חסדאי, הספרייה המרכזית
עריכה גרפית: אביבה אבידן ארר, משעול משאבי הוראה-למידה

מדדים להערכת אתרי אינטרנט לשימוש אקדמי

אנו ממליצים על שישה מדדים להערכת מידע באינטרנט, במטרה להגיע למידע איכותי לצורך עבודה אקדמית.

המדדים (הקריטריונים) שלפיהם נעריך אתרי אינטרנט לשימוש אקדמי

1. הדיוק והאמינות של המידע

מדד הנועד לבחון את מהימנותו ודיוקו של המידע, באמצעות הקטגוריות הבאות:

עריכה

- האם התכנים באתר עוברים סינון של עורך או מומחה בתחום?
- האם ישנה הקפדה על כללי הדקדוק?

סוג החומר

- האם מוצגות עובדות, הערכות, תוצאות מחקר?
- האם מצוטטים בו מקורות נוספים שעליהם מתבססים התכנים המופיעים באתר והאם יש דרך לאמת את העובדות?
- קהל היעד – מי היא אוכלוסיית היעד של האתר (ילדים, נוער, מבוגרים, סטודנטים?) ועד כמה החומר מעמיק ורציני?

2. סמכות

מדד המנסה לקבוע מה מקורו של המידע המופיע באתר, כאשר לא מצויין מי אחראי על האתר.

מכאן, צריך לבדוק:

- **מיהו המחבר/עורך:** מי עומד מאחורי האתר? יחיד, קבוצה, ארגון, חברה.
- האם **יוצר האתר** ידוע ומוכר והאם ניתן למצוא באתר פרטים אודותיו?
- מהי מיומנותו המקצועית/האקדמית של **יוצר האתר** ?
- האם ניתן ליצור קשר עם **יוצר האתר** והאם הוא מגיב בזמן סביר?

סוג האתר	הסיומת
אתר ממשלתי	.us .mil .gov
אתר חינוכי / אקדמי	.edu .ac
ארגונים ללא מטרת רווח	.org

חפש בכתובת האתר
את הסיומת:

3. אובייקטיביות

כדאי לבדוק בכל אתר:

- האם ניכרת דעה קדומה של המחבר?
- האם תוכן המאמר מנסה להשפיע על הקורא?

מספר סוגים של אתרים העשויים להיות לא אובייקטיביים:

- **אתרים פרסומיים ושיווקיים** – האינטרס המסחרי שלהם יכתיב את התוכן.
- **אתרים מגמתיים** – אתרים של ארגונים שמטרתם להשפיע על דעת הקהל ולכן המידע בהם לא תמיד מדויק ואובייקטיבי.
- **אתרים אישיים** – אחריות החומר המובא בהם שייכת ליוצר האתר בלבד, לעיתים ללא בקרה אקדמית או אחרת.

4. עדכניות

האם המידע באתר מעודכן?

- באיזו תדירות מתעדכן המידע באתר?
- האם יש ציון כלשהו (תאריך או תווית "חדש") לגבי עדכון המידע?
- האם יש באתר התחייבות לעדכון במועד מוגדר?

הופעת **תאריך** בדפי האתר, משמעותה יכולה להיות:

- ✓ התאריך שבו נכתב הדף לראשונה
- ✓ תאריך העלאת הדף לרשת
- ✓ התאריך בו ביקרו בדף לאחרונה.

בנושא זה חשוב לבדוק:

- ✓ מהו תאריך איסוף החומר והאם יש לכך משמעות לעבודה הספציפית?
- ✓ זמן עריכת החומר (כגון: עריכה ספרותית ו/או לשונית, או עריכה מדעית)
- ✓ תכיפות העדכון
- ✓ האם החומר עדיין רלוונטי לעבודה (קישורים פעילים, מאמרים עדכניים).

5. היקף המידע

היקף המידע במאמר פירושו:

- אילו נושאים מכסה המאמר?
 - האם הנושאים נבחרים לעומק?
 - האם כל החומר הוא תמונות, או שיש איזון בין הטקסט והתמונות?
 - האם המידע מציג ציטוטים בצורה נכונה?
 - האם העובדות מקושרות למראי מקום מהימנים ויש הפניה למקור המידע?
 - האם יש משמעות להיקף החומר מבחינת: **זמן**, (במידה ועורכים סקירה היסטורית), **מקום** התרחשות?
 - האם הקישורים במאמר עברו עריכה של עורך או יוצר האתר?
 - האם הקישורים משלימים את הנושא?
- צריך לזכור שלא תמיד ניתן לדעת לאן יוביל הקישור שאליו הגענו. לעתים דפים מאתר שנראה מהימן יכולים להוביל לקישורים חסרי ערך - לכן צריך להעריך כל דף בנפרד.

6. ידידותיות, יציבות וארגון

האם קל להתמצא באתר?

- האם השימוש באתר ידידותי וניתן בקלות להגיע אל המידע?
- עד כמה המידע באתר מאורגן בצורה לוגית כלשהי?
- האם ישנם הסברים או מנגנון עזרה המקלים על הבנת התכנים המובאים?

נווט התמצאות באתר

- האם האתר מספק מנוע חיפוש כלשהו, ואם כן, האם קיימות רק אפשרויות חיפוש בסיסיות או גם מתקדמות?

6. ידידותיות, יציבות וארגון

ארגון העיצוב

- האם הגופנים (הפונטים) באתר ברורים? או שישנו רקע צבעוני חזק המקשה על הקריאה?
- האם הדפים עמוסים בתמונות או בעצמים גרפיים שמקשים על קריאת המידע?
- האם עיצוב האתר מותאם לקהל היעד שהוגדר? (אתר המותאם לילדים, סטודנטים או מבוגרים)

יציבות ונגישות

- האם האתר נגיש באופן קבוע? האם הוא מספק מידע עדכני בדרך כלל?

מקורות מידע

אהובי, ק' (1999). אתרים בכיף, מחשבים וכיף, 92, 18-19.
אילון, ש' (2003). מידענים צעירים: מידענות ברשת הלכה למעשה. תל אביב:
המרכז לטכנולוגיה חינוכית.

אלכסנדר, ז' וטיט, מ' (1998). השוואה בין הערכת מקורות כתובים לבין מקורות
הנמצאים באינטרנט. דפים לספרנים בבתי הספר, 18, 11.

לינק-ליבמן, א' (2004). ניווט ברשת: "הדבר החשוב באמת – סמוי מן העין...".
עלון למורי הביולוגיה, 70, 64-71.

סלומון, ר' (2002). ניפגש ברשת: צעדים ראשונים באינטרנט. תל אביב:
המרכז לטכנולוגיה חינוכית.

סלנט, עמי. (2006, 22 בדצמבר). הערכת איכות המידע באינטרנט - תפיסות
חדשות. אוחר 24 בדצמבר 2006, מתוך

<http://portal.macam.ac.il/ArticlePage.aspx?id=1231&referrer=/Default.aspx>

סלנט, ע' (ח"ת). איכות התכנים באתרי האינטרנט: כללים וקריטריונים להערכת אתרים ואמינותם. אוחר 24 בדצמבר 2006, מתוך

http://www.amalnet.k12.il/madatec/articles/A9_00002.asp

פורטל השירותים והמידע הממשלתי (ח"ת). הערכת איכות המידע ברשת. אוחר 24 בדצמבר 2006, מתוך

<http://gov-net.gov.il/UseTheNetwork/UNInfo/Pages/InfoQuality.aspx>

Gorski, P. (1999). Toward a multicultural approach for evaluation educational web sites. *Multicultural Perspectives*, 2(3), 44-48. Doi:10.1207/S15327892MCP0203_11

Riccardi, M. Easton, D., & Small R. (2004). Web site evaluation: how would your school's web site measure up? *Teacher Librarian*. 31(3), 19-22. [ProQuest version]. Retrieved April 6, 2016, from <http://search.proquest.com/docview/224875527?accountid=14214>

בהצלחה!